ស្ដេច អង្គរ

ប្រលោមលោក

និពន្ធ ដោយ លោក ផល ម៉ាកាលី

ជា ជនជាតិ បារាំងសែស

បកប្រែ ពី ភាសា បារាំង មក ខ្មែរ ដោយ

ឧប សៅ សទ្ធា

ស្តេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

មាតិការឿង

ភាគ ទី២ 2

ភាគ ទី២

ដ្បិតអី សតិ នៃ ព្រះមហាក្សត្រ, គួរនា[1] នឹង ដំរី របស់ ព្រះអង្គ, សតិ របស់ ហ្លួង ពោពេញ ទៅ ដោយ សេចក្តីរីករាយ នៅ ម្តុំ ព្រៃ ស្បាត។ នៅ ម្តុំ នោះ ហើយ មិន នៅ ទី ណា ផ្សេង ទៀត ដែល ពួក ព្រាហ្មណ៍ នាំ គ្នា មក យាង ព្រះ យុវ័ន ដែលមាន ព្រះជន្ម ១៩ វស្សា ទៅ គ្រង រាជសម្បត្តិ នៅ ក្រុង កម្ពុជា និង លើ ឋាន ទេវតា, បាទ ! នៅ ម្តុំ នោះ ហើយ, ហើយ មិន នៅ ទី ណា ផ្សេង ទៀត ឡើយ។

ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះអង្គ ទម្លាប់ ត្រាស់បន្ទូល ស្រួសស្រែស ថា :

- យើង សុបិន ដូច ដំរី របស់ យើង។

ការណ៍ នេះ វា ជា ការពិត។ ព្រះអង្គ និង ដំរី របស់ ព្រះអង្គ មាន សុបិន នៅ ក្នុង ព្រៃស្បាត ហើយ ជួនកាល សុបិន ម្តងម្នាក់។ ស្វ

[1] គួរនា : ដូច, ជា ពាក្យ ខ្ពស់ សំរាប់ ប្រើ នៅ ក្នុង អក្សរសិល្ប។

ស្ដេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

ម្បី ស្ថិត នៅ លើ បល្ល័ង្ក ឆ្ងាយ ពី ជំនិះ ថ្លៃ របស់ ព្រះអង្គ, ហ្លួង សុបិន យ៉ាងប្រពល ឃើញ តែ ដំរី របស់ ទ្រង់។

ព្រះអង្គ សុបិន ឃើញ ព្រឹក្សា, មនុស្សម្នា នៃ រុក្ខជាតិ ដែល នរូ មិន អាច នឹង មិន ទន់ចិត្ត បាន នៅ ចំពោះ មុខ ជម្ពារណ៍ ក្នុង យល់សប្តិ។ ព្រះអង្គ សុបិន ឃើញ ដើម ម៉ៃសាក់ ដូច ដើម ឥឡូវនេះ, ឃើញ ដំរី បុរាណ, ឃើញ សត្វ បុរាណ scralaos ផ្ដេក ខ្លួន ស្ដឹមស្ដែ នៅឡើយ នៅ ក្រោម ម្លប់ នៅ មុន ជំនាន់ ទឹក ជំនន់ លិច ផែនដី ក្នុង សម័យ សត្វ បុរាណ brontosaures, ព្រះ អង្គ សុបិន ឃើយ ដើម នាងនួន មាន ស្លឹក ពណ៌ ក្រហម លាត សន្ធឹង ដែល នាំ ឱ្យ បក្សា បក្សី ធំៗ គិត តែ ពី ទួញ នៅ ថ្ងៃ ទី ២ នៃ កំណើត លោកិយ, ព្រះអង្គ សុបិន ឃើង ដើម ពោធិ មាន លតា ជា សក់ វែង លាក់ បាំង នៅឡើយ ផ្កា អ័រគីដេ នៅ លើ ចុង ឈើ, សម្បុក របស់ បក្សី បុរាណ archéoptéryx ដែល ជា បុព្វ បក្សី នៃ បក្សា, ព្រះអង្គ នៅ បន្ត សុបិន ឃើញ ព្រឹក្សា ផ្សេង ទៀត ដែល កំពុង ស្ងាប ដោយ នៅ រង់ចាំ ការមកដល់ របស់ ពួក ទេព្តា និង ការចាកចេញ របស់ ពួក ទេពារក្ស និង ព្រឹក្សា ឯទៀត ស្ងាបហួម ឮ សូរ សម្លេង ខ្លាំង ជាមួយ និង ទេពធីតា, និង ព្រឹក្សា ដទៃ គ្មាន ឈ្មោះ ពណ៌ ស ពិលាប មិន ចេះចប់ ពួន ខ្លួន នៅ ត្រង់ កែង មែក មាន រោម ជា កែង ដៃ របស់ ស្លឹក ឈើ ស្រពោន ដែល គ្មាន នរណា ដឹង ថា ជា ឋាន របស់ ត្រីមូរ តី។ នៅ ក្រោម ការដកដង្ហើមធំ របៀង វា លាក់បាំង បឹង មួយ

ស្តេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

ដែល ប្រកប ដោយ អនុស្សាវរីយ៍ ដ៏ច្រើន នៃ ការពិសា ទឹករលក, ដែល ជា ទីស្ថាន មាន ការសង្ឃឹម ក្រៃពេក បញ្ចេញ កាំរស្មី របស់ ព្រលឹង, សុខសាន្ត, ហើយ ជា ទីកន្លែង សំរាប់ ចាក់ រូបភាព នៃ អ្នកពិឃាត អាទិទេព ចូល ទៅ ក្នុង ទឹកនឹង នៅក្រោម សម្លេង ស្រងេះស្រងោច ដ៏ រងំ នៃ ព្រឹក្សា ដែល មិន ឮ ការសោកស្តាយ របស់ វា, ដែល មិន ឃើញ ក្តីសង្ឃឹម របស់ វា, នៅ ទីកន្លែង នោះ ក៏ មាន ការលាក់បាំង វិហារ មួយ ពណ៌ រោហិត (ក្រហម) ព្យួរ នៅ លើ អាកាស ហើយ ប៉ោង ព័ទ្ធ ដោយ ព្រៃស្បាត គឺ ជា ឋាន និព្វាន។ បាទ ! ព្រះមហាក្សត្រ ក្នុង រហោ[2] នៃ ការរង់ចាំ នៃ សង្ខតធម៌ (ការបង្កើត) នៃ ពពួក សត្វលោក ដោយ បារម្ភ ព្រោះ ឃ្លាំមើល តាំងពី រាប់ លាន ឆ្នាំ មកហើយ, ព្រះអង្គ បិទ ព្រះ នេត្រា គិតដល់, គ្មាន ធ្វើ អ្វី ផ្សេងទៀត នៅ ក្នុង ព្រៃស្បាត, នូវ ការរើលត្រឡប់ របស់ មហាព្រហ្ម[3] ដើម្បី ព្រះវិហារ មួយ ពណ៌ រោហិត ព្យួរ នៅ លើ អាកាស ហើយ ប៉ោង ព័ទ្ធ ដោយ ព្រៃស្បាត គឺ ជា ឋាន និព្វាន។

ហើយ ម្តេច ក៏ ដូច្នេះ, ម្តេច ក៏ ពណ៌ ក្រហម ? ព្រះមហាក្សត្រ មិន អាច មិន ដក ដង្ហើមធំ, ទ្រង់ នៅ ក្នុង ការស្រមៃ បបោសអង្អែល សារធាតុ នៃ រតនៈវត្ថុ[4] ស្រស់ ជា សំណង់ នៃ

---

[2] រហោ : ទីស្ងាត់។

[3] ព្រហ្មញ្ញ សាសនា មាន ប្រកាន់ ជំនឿ ថា មហាព្រហ្ម ជា អ្នកបង្កើត ពពួក សត្វលោក។

[4] រតនវត្ថុ : វត្ថុ ធម្មជាតិ ដ៏ប្រសើរវិសេស។

ស្ដេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

ព្រះវិហារ ដែល សង់ ពី ឈើ វិសិដ្ឋ ក្ដាំងងា ជា ឈើ ពណ៌ ក្រហមពាស ទាំងស្រុង ពី មូលដ្ឋាន ដល់ កំពូល ដែល ជា សារធាតុ ផ្សំ ដោយ ធាតុ រួម នៃ រូបចម្លាក់ នៃ មនុស្ស, បរុសត្វ, អាទិទេព និង ទេពារក្ស - ដែល ព្រះរាជា ទ្រង់ ស្រមៃ - គឺ ចិពារ ដ៏ មហាឆើតឆាយ។ ក៏ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ មើលឃើញ ព្រះវិហារ លូតចេញ បី ជាន់ ទៅ ខាងលើ ដែល ជា និមិត្តរូប នៃ ភវាភព (លោកា)។ ហើយ មាន ចតុ ប្រាង្គ ជា មកុដ អណ្ដែត ព្រមគ្នា ទៅ លើ អាកាស ដាច់ ចេញ ពី សារធាតុ នៃ រតនះវត្ថុ។ ដែល អស្ចារ្យ ដោយ ហួស ពី ការស្រមើស្រមៃ គឺ ស្ថិត នៅ ក្នុង ព្រៃស្បាត ដែល ព័ទ្ធ ឋាន និព្វាន ប្រគំ រងំ ដោយ សម្លេង រាបស្មើ នៃ ឃ្មោះ ស្រប នឹង ចង្វាក់ នៃ ទិវាចរ[5] នៃ បក្សា បក្សី និង សម្លេង ប៉ោង ស្រប នឹង ចង្វាក់ នៃ រត្តិចរ[6] នៃ បក្សា បក្សី ចំនួន ប្រាំ រយ ដែល ជា សាវ័ក របស់ ព្រះ សក្យមុនី។ ព្រះអង្គ នេះឯង កាល ទ្រង់ នៅ មាន ព្រះជន្ម ១៧ វស្សា ទ្រង់ គ្រាន់ តែ ជា ព្រះរាជបុត្រ នៃ ព្រះ មហាក្សត្រ ក្រុងកម្ពុជា នៅឡើយ, ព្រះអង្គម្ចាស់ ព្លសាណវ័ន្ទ, ធម្មនិដ្ឋ[7], ព្រះ ស្វាមី នៃ ស្ត្រី ព្រហ្មចារី របស់ ព្រះ ទាំង ទ្វេ មាន ព្រះនាម រួម ហៅ ថា ហរៈ-ហរិ[8], ទ្រង់ មក ពួន នៅ លើ លោក

---

[5] ទិវាចរ : ដែល រកស៊ី តែ ថ្ងៃ។

[6] រត្តិចរ : ដែល រកស៊ី តែ យប់។

[7] ធម្មនិដ្ឋ : ដែលស៊ប់ក្នុងសាសនា។

[8] ហរៈ ហរិ : ព្រះសិវៈ និង ព្រះនារាយណ៍។

ស្ដេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

ដើម្បី ប្រតិបត្តិ ច្បាប់ មាណវិកា[9] ដែល ជា កាតព្វកិច្ច របស់ ព្រះអង្គ - ដូចគ្នា នឹង កាតព្វកិច្ច យោធា របស់ យុវជន នៅ ស្រុក បារាំង - ដែល បង្ខំ ព្រះអង្គ និង ក្មេងជំទង់ ដទៃទៀត ឱ្យ បួស សាមណេរ តាម ច្បាប់ សាសនា។ ហើយ ដូច្នេះ ឯង ដែល ក្មេង ប្រុស នៅ ទី នោះ អាច ជ្រើសរើស អាវុធ របស់ ខ្លួន ដោយ គិត ទុក ជា មុន នៅ មុន ពេល គេ ហៅ ឈ្មោះ, ចំណែក ព្រះអង្គ វិញ ទទួល បាន បន្ថែម ទៀត នូវ បុព្វសិទ្ធិ ជា ប្រភាព (កម្លាំង) នៃ កងកិត្តិយស ដែល កើត មាន នៅ ក្នុង ចិត្ត សុទ្ធ ដែល នាំ ឱ្យ ទ្រង់ មាន ព្រះរាជហឫទ័យ រីករាយ។ នៅ ក្នុង កង នោះ ឯង ដែល មាន ពួក អាទិទេព, អារក្ស និង ទស្សនវិទូ ស្ម័គ្រចិត្ត ចូល បំរើ ដើម្បី ព្រះសម្ពុទ្ធ។ ព្រះ បិតា, ឥស្សរវ័រ្មន, ភ្ញាក់ផ្អើល ថា ជា ការអស្ចារ្យ ណាស់, ក៏ នាំ ឱ្យ ព្រះអង្គ ចេញទ្រង់ ព្រះផ្នួស នៅ វត្ត អារាម សក្យមុនី ដែល ជា ទីស្ថាន របស់ ពួក អ្នក អទេវនិយម, យ៉ាងច្បាស់ ដ្បិត ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជា ម្ចាស់ ព្រះអង្គ បដិសេធ អាទិទេព ហើយ ព្រះអង្គ, ឰសាណ, ទ្រង់ ដឹង ថា ទ្រង់ មិន ស្រូប យក ជា ដាច់ខាត នូវ ភាពអាទិទេព មក បញ្ចូល នៅ ក្នុង ព្រះកាយ របស់ ព្រះអង្គ។

គឺ នៅ ត្រង់ លក្ខណៈ នេះ ហើយ ដែល ព្រះអង្គ ខុស ពី ទេវតា, នៅ មស្ចឹមប្រទេស រស់នៅ ទីប្រជុំ មនុស្ស ស្មើ នឹង ទេវភាព, ហត់នឿយ នូវ អត្ថិភាព ទិព្វ របស់ ខ្លួន ដើម្បី រក្សា ទុក នៅ

---

[9] ច្បាប់ មាណវិកា ៈ ច្បាប់ សំរាប់ ប្រុស កំលោះ ត្រូវ គោរព ជា ចាំបាច់។

ស្ដេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

ក្នុងកាយ ដោយ ភ័យ ខ្លាច បាត់បង់ កំណប់ទ្រព្យ នេះ។ តែ ចំពោះ ព្រះអង្គ ដែល ជា បច្ឆាញាតិ នៃ ពួក ព្រាហ្មណ៍ ទ្រង់ ធ្វើ ផ្ទុយ ទៅ វិញ ព្រោះ ព្រះ កាយ របស់ ព្រះអង្គ ទទឹក ជោគ ដោយ ធាតុ អាទិទេព រួច ទៅហើយ ហើយ នៅ ពេល ដែល ទ្រង់ កំពុង យាត្រា លើ ពុទ្ធមាគ៌ា ក្នុង ព្រហាវ័ន (ព្រៃ) ទ្រង់ គិត ដោយ រីករាយ ថា :

- នៅ ទី បញ្ចប់ អាត្មា អាច ស្ងប់ចិត្ត ចាកចេញ ពី អាទិទេព ទៅ ជ្រក នៅ ក្នុង វត្តអារាម របស់ ពួក អ្នក អទេវនិយម។

ព្រះអង្គ មិន ដែល ភ្លេច មួយ ថ្ងៃ សោះ អំពី ជីវិត របស់ ព្រះអង្គ ដែល ព្រលឹង មិន ដែល ខាន នៅ ក្នុង ភាវៈ « Bhakti »។ ដោយ មិន អាច រក ពាក្យ មាន អត្ថន័យ ដូច ពាក្យ សំស្រ្កឹត នេះ ដូច្នេះ គេ អាច ប្រើ ពាក្យ « communion[10] », ឬ « extase[11] », ឬ ក៏ «absorption de sa créature par Dieu[12] »។ តែ គ្មាន ការ បកប្រែ ណាមួយ អាច បង្ហាញ នូវ ពន្លឺឆ្លុះ របស់ ពាក្យ នេះ ហើយ ក៏ មិន អាច បង្ហាញ នូវ លក្ខខណ្ឌ ផ្ទៃក្នុង និង ពិស្ដា ដែល ចង្អុល បង្ហាញ ពាក្យ Bhakti នៅ ក្នុង ន័យ ពិត នៅ អាស៊ី នោះ ដែរ។ ប្រភព របស់ វា គឺ នៅ ឥណ្ឌា ដែល ជា ទីកន្លែង ផ្ដល់ នូវ ភាវៈ នៃ ព្រលឹង ដ៏ វិចិត្រ នៅ អាស៊ី។ ដូច្នេះ បើ យើង

---

[10] Communion : សមសទ្ធា, ការត្រូវគំនិតគ្នា។

[11] Extase : បីតិ, សេចក្ដីត្រេកអរ, ព្រឺព្រួច។

[12] absorption de sa créature par Dieu : ការជ្រាបចូល ក្នុង ខ្លួន នូវ ធាតុ អាទិទេព។

ស្ដេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

និយាយ ថា វា ជា សម្ពន្ធ ជាមួយ ភាពអាទិទេព ឬ Bhakti គឺ ជា កំនិត នៅ ក្នុង លក្ខខណ្ឌ ពិសេស របស់ ឥណ្ឌា។

គឺ មិន មែន នៅ ក្នុង ភាវៈ នៃ ការសោកស្ដាយ និង ការបារម្ភ និង សេចក្ដីគោរព ចំពោះ អាទិទេព ដែល ជា អ្នក មាន អំណាច កាត់ក្ដី, គឺ ឯកភាព នៃ គូសង្សារ រួម គ្នា តែ មួយ នៅ ក្នុង ហដ្ឋចិត្ត (សេចក្ដីរីករាយ), ត្រអេកត្រអាល, រំជួយចិត្ត, ស្ងាត់ស្ងៀម និង មិន អាច សម្ដែង ដោយ វាចា បាន នៅ លើ ផែន អធម្មជាតិ។ អាទិទេព និង មនុស្ស គឺ តែ មួយ ; គូសង្សារ មិន ភ័យ ខ្លាច បាត់ គូស្នេហ៍ របស់ ខ្លួន និង ចាកចោល ខ្លួន។ ហើយ ដោយ ឧបហេតុ ដាច់ខាត នេះ - ព្រោះ ព្រះអង្គ គិត នៅ ក្នុង ភាពរន្ធត់ នៃ អាទិទេព : « មាស ស្នេហ៍ បង, អូន តាម បង ទៅ គ្រប់ ទីកន្លែង », មាណពន៍ ជា ព្រះ នេះ បាន ធ្លាក់ មក ក្នុង ឋាន នៃ ពួក អទេវនិយម។ ទាក់ទាញ ដោយ មនុស្ស ព្រាហ្មណ៍ បរិសុទ្ធ, ព្រះរាជា-បញ្ជិត ដោយ ប្រសើរវិសេស, បុរស រៀបការ ជាមួយអាទិទេព មុន នឹង កើត ? ព្រះអង្គ ជា ការ កម្រមាន ដែល គេ ស្គាល់ ទ្រង់ ជា បុត្រា របស់ សិទ្ធាន្ត (គោល លទ្ធិ) នៃ ព្រះពុទ្ធ និង ទ្រឹស្ដី របស់ ព្រះអង្គ ជា ទីគោរព ដែល ជា អ្នក បតិដ្ឋាននិយម (positiviste) បារាំងសែស។ ប៉ុន្តែ អវេទ និយម នៃ ពុទ្ធសាសនា វា មិន ដូច នឹង អវេទនិយម នៅ មស្ជឹមប្រទេស ដែល ជា ទ្រឹស្ដី កម្រាំង, ខ្វាក់ និង ថ្លង់, ជា ទ្រឹស្ដី បង្វែដាន ពី អាទិទេព, បដិសេធ អត្ថភាព នៃ ប្រតិសន្ធិ របស់

ស្តេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

មនុស្ស បន្ទាប់ ពី ស្លាប់ ឬ ក៏ មិន រស់ គិត ពី រឿង ហ្នឹង - ដូច ជា នៅ ក្នុង គតិ អឺរ៉ុប ដែល រិត ដោយ បដិក្ខិត[13] គ្រិស្ត, ដែល កំទេច ដោយ ភាពអស្ចារ្យ នៃ អាទិទេព ដែល នាំ ឱ្យ មើល មិន ឃើញ នូវ អ្វី ដែល អាច យក វា មក ដាក់ ជំនួស បាន នឹង សុញ្ញភាព (néant)។ ប៉ុន្តែ ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ ពិចារណា រហូត ដល់ ទី បញ្ចប់ អំពី ទ្រឹស្តី នៃ អវេទនិយម របស់ ព្រះអង្គ ជាមួយ នឹង តក្កភាព[14] (logique) ដែល មាន អនុភាព, ឥតឈប់ឈរ និង មាន ភាពមុត ពិសេស : ព្រះពុទ្ធ មិនទុកខ្លួន ព្រះអង្គ ជា ព្រះ បង្កើត លោកា និង ជាមួយ ភ្នែកចិត្ត ទ្រង់ យល់ ឃើញ ថា គ្មាន នរណា អាច អោបក្រសោប បាន លោក អរូបី ដ៏ វិសាល ទាំងឡាយ តាម ផ្លូវ វិញ្ញាណ, ព្រះអង្គ បង្ហាញ បន្ថែម អវេទនិយម របស់ ព្រះអង្គ រហូត ដល់ បរលោក និង ហួស ពី លោក នោះ ទៅ ទៀត។ ព្រះអង្គ ប្រកាស ថា : « វា គ្មាន អាទិទេព តែ មួយ, គ្មាន ថិរភាព, គ្មាន ព្រះ បង្កើត លោកា, មាន តែ ពហុ អាទិទេព ដែល មាន ជីវិត គ្មាន អមត ដូច មនុស្សលោក ដែរ, ហើយ នៅ លើ សុញ្ញភាព ដែល អ្វីៗ ដែល មាន កើត ឡើង នៅ លើ លោកិយ » ក៏ គ្មាន អមត ដែរ។ ដ្បិត នៅ អឺរ៉ុប, បន្ទាប់ ពី សុញ្ញភាព គឺ គ្មាន អ្វី ទៀត ទេ, ដូច្នោះ ទេ ឬ ? តែ នៅ អាស៊ី វិញ បន្ទាប់ ពី

---

[13] បដិក្ខិត : ដែល ធ្វើ ដោយ ឥត គិត។

[14] តក្កភាព (logique) ជា នាមសន្មត ដែល ខ្ញុំ បង្កើត ដើម្បី ស្រួល ប្រើ ក្នុង ប្រយោគ ជា ភាសា ខ្មែរ។ បើ មាន ការខុសឆ្គង សូម អក្សរសាស្ត្រវិទូ មេត្តា អភ័យទោស។

ស្តេច អន្ធរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

សុញ្ញភាព វា មាន ចិរភាព បើក ចំហរ។ គឺ ដោយ យល់ ច្រឡំ ទាំងស្រុង ទៅ លើ តម្លៃ នៃ ពាក្យ តណ្ហា សុញ្ញភាព ដែល នាំ ឱ្យ មស្ទឹមជន បកប្រែ ដោយ ធ្វើ ការវិនិច្ឆ័យ ជា មុន នៅ ក្នុង គំនិត សម្ភារនិយម ដែល នាំ ឱ្យ ជនជាតិ អឺរ៉ុប ជា ច្រើន ជឿ ជាក់ ថា អាច ប្រៀបធៀប ពាក្យ និពាន្ទ នឹង សុញ្ញភាព។ ប៉ុន្តែ និពាន្ទ វា ខុស ឆ្ងាយ ពី សុញ្ញភាព, និពាន្ទ គឺ ជា ភាវៈ នៃ គតិបណ្ឌិត, បរមសុខ, អមត ដែល គ្រប់ សត្វលោក អាច ទៅ ដល់ បាន នៅ ក្នុង លក្ខខណ្ឌ ដែល ត្រូវ ឆ្លង កាត់ សុញ្ញភាព ជា មុន សិន ព្រោះ និពាន្ទ ស្ថិត នៅ បន្ទាប់ ពី សុញ្ញភាព គឺ ថា មិន នៅ ក្នុង សុញ្ញភាព នោះឡើយ។ ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ ត្រាស់បន្ទូល ថា : « នៅ លើ លោក នេះ គឺ ជា ទទេ តែ ប៉ុណ្ណោះ, នៅ លើ លោក នេះ គឺ ជា ការស្រមើស្រមៃ តែ ប៉ុណ្ណោះ » ប៉ុន្តែ ដើម្បី ស្ថាបនា នៅ លើ ទទេ និង នៅ លើ ការស្រមើស្រមៃ, នូវ លោកា របស់ ខ្លួន ផ្ទាល់, ការស្រមើស្រមៃ របស់ ខ្លួន ផ្ទាល់ ជា មួយ នឹង សម្ភារៈ របស់ ខ្លួន ផ្ទាល់, គឺ ត្រូវ ប្រើ សេចក្តីស្នេហា, សេចក្តីសប្បុរសទាន និង សេចក្តីមេត្តាករុណា។ រី ឯ ជីវិត វិញ, ជឿ ខ្ញុំ ចុះ, ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គ មានការហត់នឿយ ច្រើន សតវត្ស ព្រោះ ទ្រង់ បាន រស់ នៅ ក្នុង ជីវិត ជា មនុស្ស ដែល ជា ការនឿយណាយ ផ្ទាល់ របស់ ព្រះអង្គ ច្រើនក្រៃ មិន ចេះ ចប់ នៅ ក្នុង អសក្កភាព[15] នឹង អាច បង្រួញ រយៈពេល រស់នៅ ដ៏ ខ្លី មួយ នៅ លើ

---

15 អសក្កភាព : ភាពប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន។

ស្តេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

ផែនដី, និង ពី មរណភាព ទៅ សុញ្ញភាព ដូច ជនជាតិ អឺរ៉ុប ជា អ្នក អទេវនិយម។

ព្រះអង្គ, ជា គូសង្សារ របស់ អាទិទេព, នៅ លើ មាគ៌ា ដែល នាំ ព្រះអង្គ ទៅ កាន់ ទី វត្តអារាមទិព្វ, ទ្រង់ មាន ព្រះចិន្តា ថា « មក រក អាត្មា ចុះ, ឃាតករ នៃ គូស្នេហ៍ របស់ អាត្មា, ហើយ អាត្មា បើក ចំហរ ដៃ ទទួល អ្នក »។

តែ ព្រះអង្គ មិន មក ដល់ មុខ ទ្វារ នៃ ព្រះពុទ្ធ តែ ម្នាក់ ឯង ទេ គឺ មាន មនុស្ស ជា ក្រុម ហែ មក ជាមួយ។ ពួក ទាំង នោះ នាំ គ្នា ដើរ តាម ព្រះអង្គ ដូច ស្រមោល របស់ ព្រះអង្គ, អាទិទេព ជា អ្នក ណា ? ព្រះ ស្វាមី ជីវិន របស់ ព្រះ ទេវី ព្រះ នាម កាលី។ អាទិទេព ជា អ្នក ណា ? ដែល មាន អាយុ សមវ័យ នឹង ព្រះអង្គម្ចាស់, ជា រាជវង្ស របស់ ពង្សាវលី បញ្ជិត ដ៏ មាន រិទ្ធិ ដែល ច្រណែន នឹង បុព្វសិទ្ធិ របស់ ព្រះអង្គ ដែល ជា អ្នក ស្នង រាជ្យ បន្ត ដូច ទម្លាប់ នៃ សន្តតិវង្ស ព្រះមហាក្សត្រ នៃ អង្គរ, បើ សិន ជា មាន ព្រះរាជា ទើប តែ រលត់ ជីវិត, តែងតែ មាន ព្រះរាជបុត្រច្បង ពី មួយ អង្គ ទៅ មួយ អង្គ ទៀត បន្ត រាជ្យ ដែល មាន ងារ ជា អាទិទេព គ្មាន នាម ត្រកូល, មាន តែ ឈ្មោះ ដើម អព្យាក្រិត, ឈ្មោះ ក្នុង ផ្លូវចិត្ត ហៅ ជា ការចំអក (sobriquet) និង ចំណុច សួរ, តើ វា គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បី បង្កើត, បន្ត ដែល ធ្លាប់ មាន តាំង ពី មួយ ពាន់ ឆ្នាំ មកហើយ, នូវ មហិទ្ធានុភាព, ហេ

ស្ដេច អង្គរ - ភាគ ទី២

ប្រលោមលោក

មះ (មាស), អភិមានះ របស់ គ្រួសារ ព្រាហ្មណ៍ ដំបូង បង្អស់ នៅ កម្ពុជា។

នៅ មាន ត